

Edinost

EDINOST
206 Adelaide St. W.
Toronto, Ont.

Entered as second class matter at
the Post Office Dept. Ottawa.

NEODVISNO GLASILO KANADSKIH SLOVENCEV

Vol. 1 No. 11.

Price 5.

TORONTO, ONTARIO VTOREK, 15 DECEMBRA, 1942.

Cena 5c.

Leto 1 Štev. 11.

Vesti iz zaslužnjene stare domovine

Z dnem 16. julija je pričela italijanska ofenziva proti gerilecem. S tem dnem je bil ukinjen ves telegrafski, telefonski in celo poštni promet. Tudi vsa potovanja po železnici in z avtobusi so bila ukinjena. Ljubljana je tako blokirana, da niti mlekarice ne morejo vmesto, kakor tudi ne prodajalke zelenjave. Pomanjkanje je zelo občutno. Cene so jako narastle. Sadje in zelenjava je v Ljubljani za 200 do 300 odstotkov dražja kot n. pr. v Rimu. Vse gospodarstvo je ohromelo. Posledica tega je silno pomanjkanje denarja in silno obožanje, ki se od dne do dne bolj čuti.

NAŠI INTERNIRANCI V ITALIJI

Samo v dveh taboriščih v Goransu in Treviso je sedaj že 7.000 mož in fantov iz Ljubljane in ostale Slovenije. Med njimi so otroci stari komaj 15 let in možje preko 50 let. Z interniranci ravna jo z vojnimi ujetniki, ter je njih življenje silno težko. Nihče nesme iz bareke ven, disciplina je vojaška, obiski absolutno izključeni in celo dopisovanje s svojci je prepovedano. Hrana je nezadostna in sicer kot sledi: Hlebček koruznega kruha (150 gramov) in opoldne ter zvečer menseža iz nezabljene zelenjave, malo makaronov ali riža. Radi pomanjkljive hrane so izbruhnile razne bolezni in ljudje umirajo tudi vsled oslabelosti.

Pobiranje moških in odvažanje v internacijo se nadaljuje. Iz krajev ki so bili osvobojeni od partizanov in ki so jih pozneje vnovič zasedle italijanske oblasti, odvažajo dan na dan moške v ljubljano in potem naprej v Italijo.

Po zadnjih podatki ki smo jih prejeli iz Slovenije, je bilo do prvega avgusta na Dolenjskem samo v enem delu, ki je pod italijansko okupacijo, porušenih in požganih 142 vasi in naselij. Popolnoma požganih je 721 kmečkih hiš in 1.443 gospodarskih poslopj. Ljudje, ki so izgubili vse imetje, opremo in živino, so bili odpeljani v internacijo.

Na Turjaku. V nedeljo zjutraj dne 2. avgusta med prvo mašo, so Italijani obkolili cerkev. Ko so ljudje prišli iz cerkve od maše, so Italijani pobrali vse moške iz vasi. Turjak, Mali osolnik, Javorje in drugih manjših vasi, ter jih odvedli v Velike Lašče. Vse so odpeljali še isti dan nekam v Italijo; nekateri pravijo da v internacijo, druga pa, na delo v tovarne.

London, 25. nov. (AP). — Glasom vesti, ki so jih dobili tukajšnji jugoslovanski krogi, je poldugo-letna italijanska okupacija v Dalmaciji povzročila na jadranskih oablach Jugoslavije neizmerena opustošenja.

Fašisti so uvedli v teh kra-

jih podobno strahovlado kakor v Sloveniji in Črni gori, streljali in internirali, ter zažigali hiše in tudi cele vasi.

Ena teh vesti trdi, da bi bil potnik, ki bi iz Ljubljane, Gorice ali Reke potoval v Trst, pretresen od velikega števila vasi in posameznih naselbin, upopeljenih vzdolž železniške proge.

Na otoku Rabu, blizu severne dalmatinske obale se nahaja več nego 10.000 Slovencev, povečini starcev, žen in otrok, interniranih od Italijanov v taborih, ki so obdani z bodečo žico. Stanujejo tam v napol podrtih barakah.

Mnogo oseb je bilo ustreljenih, toda fašisti zdaj prikrivajo smrtne obsode, ker se boje gerilske osvete. Obsodbe izvršujejo na skrivaj, v največji tajnosti. Ob železnih progah Zagreb-Sušak in Zagreb-Sarajevo-Metković-Dubrovnik, ki so težko poškodovane in skoro vedno neuporabne, so gerilci v zadnjem času s takim uspehom napadali obalske avtopusne ltnije, da jih italijanski časniki in vojaki ne smejo več uporabljati.

NA OSVOJENEM TERITORIJU JUGOSLAVIJE IZVOLJENA JE ZAKONODAJNA OBLAST

Moskva, (ICN). — V pričetku decembra radio postaja "Svobodna Jugoslavija", poroča, da je dne 26 in 27. novembra v starem mestu Bihacu, zborovala ustavna skupščina antifašističnega sveta svobodnih narodov Jugoslavije.

Ta vest zatrjuje nadalje, da je bilo na zborovanju 53 delegatov iz raznih mest Srbije, Črne Gore, Sandžaka, Hrvatske, Bosne, Hercegovine in drugih krajev. Delegati so po svoji pripadnosti raznega nazora in pripadajo različnim strankam, med te-

BRITANSKI DELAVCI TEKMUJEJO ZA VEČJO PROIZVODNJO OROŽJA

London — V večjih vojnih tovarnah Velike Britanije, razvila se je izmed delavcev tekma za večjo proizvodnjo orožja. Unijski delavci so enostavno v raznih departmentih si nadeli medsebojno tekme in kot znak zmage za november mesec, so dobili delavci v tovarni za teške bombnike "zastavo produkcije", kattero so dosegli z 40 odstotkov nadredno proizvodnjo.

V tekmi delavci so v tej tovarni izrazili svoja gesla v letakih, katere so nabili ob vzhodu in po tovarni glaseči se: "Ne glej koliko ur že delaš ampak koliko si naredil v teh ur." "Ne delaj počasa ta teden za Jožeta" "Tudi v Afriki je potrebno in pojdmno složno na delo".

Na ta način so delavci dosegli izvenredni uspeh proizvodnje bojnih letal in drugega vojnega orožja. Glavni cilj jim je bil zmanjšati de-

PREGLED SOVJETSKE- NEŠKE FRONTE

RDEČA ARMADA NAPREDUJE NA VSIH KRAJIH BOJNE ČRTE. NA STO TRANSPORTNIH LETAL ZA POMOČ OBKOLJENIM NACISTOM PRI STALINGRADU, JE VNIČENO.

Rdeča Armada napreduje na vsih krajih bojne črte. Od kavkaškega pogorja, proti Stalingradu, ob Rževu, Veliki Luki, Ilmen jezeru itd., odkar je pričela ofenziva, stalno napreduje in zadaja težke udarce nacistični sili.

Nacisti skušajo z transportnimi letali pomagati obkolinjenim nacistom pri Stalingradu, toda ta poskus se jim ni posrečil. Rdeča Armada bolj in bolj sožuje jekleni pas z vsih strani, letalci in protiletalsko topništvo, je sprečilo dosedaj vsak poskus pomoči iz zraka obkolinjenim nacistom.

Na več krajih bojne črte so ostre borbe. Posebno okrog Dževa, kjer je nacistična sila dobro utrjena, ampak Rdeča Armada prodira v ene in druge strani z namenom obkoliti tudi ta položaj in ga stopnjema vničiti. Ravno tako so ostre bitke pri Veliki Luki in ob jezeru Ilmen na Kailnin bojni črti.

V sedajni ofenzivi Rdeča

Armada je na več krajih prodora zasedla dosti mest in vasi. Pri tem je zajela veliko število vojnih vjetnikov, vojnega materijala. Na nekkih krajih je napad izvršila z tako naglico, da se nacisti niso imeli časa postaviti v bran, ali so pa kar težke zapustili svoja skrivališča, orožje in municijo. Tako je vnovič "nepremagljiva" nacistična sila v begu, na več krajih bojne črte, zapuščajoč za seboj ne samo orožje in municijo, ampak tudi na kupe mrličev.

Zato se pritožuje nacistična propaganda na zimске potežkoče v Rusiji. Češ zi-

ZAVEZNIŠKI FRONT V AFRIKI

London. — Točasno zatrjuje poročila iz tukajšnega fronta v Afriki, da se vrši v večjem obsegu zračna bitka navzdolž obrežja Sredozemskega morja.

Večje borbe se vršijo okrog Tunis in Bizerte. Nacistične in italijanske sile so v nekaj protinapadov skušale prodreti zavezniške položaje, brez uspeha. Zavezniške čete do odbile eden za drugim napad in potisnile sovražnika na njegov položaj.

Osma britanska armija, ki prodira z egiptске strani, znovu je pričela napad na armado Romelovih ostankov, še upirajoči se na tem kraju bojne črte.

KONVENCIJA KONSERVATIVNE STRANKE

Winnipeg, Man. — V zadnjem tednu vršila se je konvencija druge večje stranke v Kanadi, namreč konservativne stranke v Winnipegu. Premijer provincije Manitobe, J. Braken, je izbran bodočim vodjom stranke, bodočim vojom stranke, katera je istočasno sprejela svoje ime v "Progressivna Konservativna Stranka".

Po več dnevnem zborovanju v prisotnosti preko 500 delegatov konservativne stranke, sledil je sklep bodočega programa za stranko. V dotičnem programu naglašajo se v raznih točkah marsikaj, za delavce, farmarje, industrijo in razne druge obskrbe.

V drugi izdaji lista priob-

ma je in so vsled tega vojne operacije težke in brezuspešne. Značilno je, da je nacistična propaganda skrbno vse dosedaj omejevala priznati kakoršen koli napredek Rdeče Armade. Zdaj vsaj sem in kje spomne ta napredek in sicer kot navadno z raznimi drugimi ovirami.

Resnično je, da Rdeča Armada napreduje na vsih krajih bojne črte. Da je napredovanje vzbudilo v svetu ponovno zaupanje v njeno moč in priznanje. Toda, dokler Rdeča Armada napreduje, potrebno je mobilizirati ob enem vse druge sile v borbi za vničenje sovražnika. Invazija na evropski kontinent je še vedno zmagujoča zadeva Zedinjenih narodov, poleg vsega drugega uspeha tako na bojni črti v Sovjetski Uniji, kakor v Afriki in Solomonskem otočju.

Otvoritev druge fronte v Evropi, je najkrajša pot k zmagi nad enotnem sovražnikom — fašizmom.

DELO V LADJEDELNICAH JE POVEČANO ZA 20 ODSOTKOV

Ottawa. — V kanadskih ladjedelnicah je vposleno preko 50.000 delavcev in je delo povečano za 20 odstotkov v tekoči vojni, izjavlja minister za zalogo municije, Mr. Hove.

Narejeno je blizu 300 raznih vojnih ladij, vključujoč minonosce in patrolne ladje. Povrh tega narejeno je 1.100 manjših ladij, posebno reševalnih vse do torpidonoscev. Točasno je v delu okrog 2000 raznovrstnih ladij, ter je od teh 70 narejenih, kateri prevažajo vojni material na zavezniški front.

Celokupni program za izdelovanje ladij, ki se je v zadnja tri meseca povečal za 20 odstotkov, bo znašal najmanj 900 milijonov dolarjev. Okrog 13 milijonov dolarjev, bodo znašali stroški za manjše ladje. Kanada ima točasno vključujoč St. Lawrence reko okrog 21 večjih in 58 manjših ladje-

čimo obširno pregled konvencije in tudi program. Toda v glavnem v kolikor je razvidno se je s programom omejilo na najbolj občutne zadeve, ki so ostale po strani nedotaknjene.

KONTINENTALNI DELAVSKI KONGRES

Bolivia — (ALN) Lombardo Toledano, predsednik delavske konferencije Latinske Amerike, je pred svojim odhodom iz Mexsiko City izjavil: "Demokracija v Latinski Ameriki in drugod v svetu, je zadeva v rokah delavcev".

Zadnjega marca Toledano je priporočil predsedniku AFL in predsedniku CIO., za kontinentalni delavski kongres zapadne hemisfere. Delavci iz dvajset Latinško Ameriških republik in njihovi vodje, so edini, ki lahko govorijo o enotnih akcijah, brez da bi dali povod za sumnjo na "Yanqui imsko Ameriških republik, je in Združenih držav. Delavska konferencija Latinsko Ameriških republik je najmočnejši posomezen pokret v teh republikah in gledam z vso zaupnostjo, de je kontinentalna enotnost potrebna in mogoča in sicer prvičkrat v zgodovini, omenil je Toledano.

V zadnjih štiri mesecev Toledano je potoval čez Latinsko Ameriške republike in pri tem dosti pripomogel v sporazumu izmed raznih unijskih pokretov. Prvičkrat je prešlo do sporazuma izmed unijskih pokretov v Ecuador, Peru in Boliviji. Na sto in sto shodov ki so bi-

li sklicani v svrhu delavske enotnosti in enotnosti ljudstva v splošnem, je govoril Toledano, pomagal borbi proti osiščnim agentov v Latinski Ameriki.

Osiščni agenti v Latinsko Ameriških republikah, so posebej zaposleni, da stvarjajo nezaupnost med delavci in ljudstvom splošnem s ozirom na povojno preureditev socijalnih in raznih drugih zadev med narodi. Petokolonice je potrebno popolnoma zatreti, ter poleg tega tudi Združene države se morajo bolj poglobiti za pojasnitev Atlantskega Charterja za povojno preureditev. Latinsko Ameriško ljudstvo mora zadobiti zaupanje za dobre sosedske odnose, da se doseže zaupnost in obenem najboljša podlaga za enotne akcije v borbi proti osišču.

KAMPANJA ZA POMOČ SOVJETSKI UNIJI

Toronto. — Preko 50 odrodni skupinami v Kanadi, za pomoč junaškemu narodu in njegovi armadi — Sovjetski Uniji.

46 Bilijonov dolarjev stane Ameriko vojna do danes

Washington. — Od prošlega decembra, ko so Združene Države napovedale vojno Japonski, sicer na podlagi brutalnega napada na Pearl Harbor, stane vojna Združene Države, 46,393.890.525, dolarjev. V zadnji svetovni vojni so znašali stroški Združenih Držav, 40,583,062.000.

Naspram gornji vsoti stane današnja vojna Združene Države, šest bilijonov dolarjev vsak mesec. Poleg tega stroški z vsakim dnem naraščajo večji.

Italijanske izgube na Balkanu, ki so objavljene v italijanskem uradnem poročilu, so štele v zadnjih 10 mesecih povprečno 1000 na mesec.

VESELE BOŽIČNE IN NOVO LETNE PRAZNIKE
ŽELI VSIM NAROČNIKOM LISTA IN SLOVEN-
CEM IN SLOVENKAM V KANADI.

Uredništvo Edinosti.

"EDINOST"

Published Semi-monthly by the
"EDINOST" Publishing Company
In the Slovenian Language.

Registered in the Registry Office for the City of Toronto
on the 25th day of June, 1942, as No. 47939 C. P.

Izhaja dvakrat mesečno na slovenskem jeziku
Naslov: EDINOST
206 Adelaide St. W. Toronto, Ontario.

Naš Kongres je začrtal pot

Ponatiskujemo uvodnik iz "Prosvete" o Slovenskem kongresu, ki se je vršil v Clevelandu 5 in 6 decembra. Dobesedno se uvodnik glasi:

"Slovenski narodni kongres v Clevelandu se je v dveh dneh izvršil v najlepšem redu. Kljub temu, da vsi ljudje ne bodo inkdar z vsem zadovoljni, je velika večina delegatov pokazala dobro voljo za kooperiranje pri akciji za osvoboditev in združitev Slovencev v stari domovini.

Prišli smo skupaj Slovenci različnih nazorov in pokazali smo, da lahko skupno delamo za stvar, ki je nam vsem skupna; prišli smo skupaj v interesu ene same ideje in cilja in v imenu te ideje in cilja smo se nazivali bratje. Največja težava je bila premagana, najtežja preizkušnja je bila izvojevana — prišli smo skupaj. Zdaj smo uverjeni, da lahko ostanemo skupaj, dokler ne bo rešena naloga, katero smo si postavili.

Kongres je soglasno sprejel jedrnathe resolucije v katerih se krepko izražajo naše skupne želje: Osvobodena in združena Slovenija v okviru demokratične in federativne Jugoslavije, katera se lahko vključi v širše formacije, če bo dovolj zrelosti in razumevanja na vodilnih mestih.

Kongres je sprejel deklaracijo v kateri so ameriški Slovenci povedali vladi Združenih držav, kje so danes in česa pričakujejo od svoje nove domovine v prid bratom in stari domovini. Dalje je sprejel poslanico slovenskemu narodu v stari domovini izražajoč v njej najgloblje simpatije stotisočim trpinom in obetajoč jim, da jih čaka naša pomoč.

Kongres je sprejel še mnogo drugih sklepov, ki so potrebni. Kongres je poudaril svojo neomajano vero v demokracijo in se je v glavnem naslonil na Ameriko za doseg svojega cilja glede stare domovine, obenem pa je poslal tople pozdrave zaveznikom Amerike, Angliji in Sovjetski uniji.

Končno je kongres izvolil stalni odbor, Ameriški slovenski svet, v katerem so zastopane vse naše glavne organizacije. Ta odbor pojde zdaj na delo in dolžnost nas vseh je, da mu zaupamo in ga moralno ter gmotno podpiramo. Bratje in sestre, to je naš odbor — odbor vseh ameriških Slovencev. Korakajmo z njim!"

Habsburška senca

Na drugi strani priobčili smo članek iz jugoslovanske informacijskega centra, kjer se odkriva senca Habsburške zamislil za neko združitev centralno evropskih držav. Namreč v osebi in okrog še živečega Otona, oživljati one spomine in milodijo Habsburške dinastije, katero so narodi po svetovni vojni, ne samo vsled narodnega zapostavljanja in stopnjema ponemčevanja Slovanov, ampak obnem vsled drzovitosti v marsikaterih ozirih.

Po padcu avstrijskega jarma, si je narodna duša delno zadobila zadoščenje z tem, da zapoje svojo narodno himno v narodni besedi in si nikakor ne želi suženjskega jarma v narodnih in tudi socijalnih zadevah. Narod si želi svobodo in enakopravnost, ter obenem razvoj društvenega življenja, kateri mu prinaša blagostanje, nikakor pa ne zapostavljanje in jarem.

Da je pojav Habsburške sence povročil vznemirjenje med narodni krog, tembolj ko se v združitvenem programu centralne Evrope naglašajo Slovanske narodnosti, katerim težki spomini se vrstijo v ospredje proti takega pojava, ni zadeva toliko zanimiva vsled sanjočega programa, kakor je s ozirom na dobo v kateri se pojavlja.

Ta program se pojavlja v dobi, ko so narodi v svetu v borbi proti tlačanskega in zločinskega sovražnika — fašizmu. V dobi, ko je potrebno enotnega sodelovanja vseh svobodoljubnih sil za vničenje sovražnika z ene strani, ter druge povojna preureditve sveta na podlagi samoodločbe narodov za svoje notrajne zadeve. Torej vsaka zamisel glede vrnitve Habsburške dinastije, je izključena že ob svojem pojavu v narodnem obsegu. Posebno je ta izključena pri Slovanovih narodnih skupinah v inostranstvu, toliko bolj pa v starem kraju. Toda poleg vsega je tak pojav v najbolj kritični dobi za obstoj narodov in človeštva v splošnem, zelo važen opomin vsem rodoljubnim silam, da enotno stoji na braniku svoje narodne imovine in povesti, proti kateremu koli zalezovanju raznih bivših suženjskih senc, ki hočejo na zvit način ponovno povrniti narodu jarem tiranije in zapostavljanja.

Mestne volitve

Po več naših mest v Kanadi, so že bile volitve v drugih bodo še v naslednjih tednih tega in tudi v pričetku novega leta. Volilci bodo šli na volišče s zavestjo, da oddajo svoj glas na onega kandidata o katerem vsaj delno vedo njegovo preteklost in predvsem kar je še bolj važno za sedajni čas je to, da je dotični kandidat za totalne vojne napore naše domovine.

Dobra mestna uprava pomeni mnogo in njej posel ni na tako ozki podlagi, kakor eden ali pa drugi od volilcev se zaveda tega položaja. Ta posel se na naša v velikem obsegu v enem ali pa drugem mestu, toliko bolj ako računamo tekoč položaj vojne, kjer je naravnost potrebno previdnih, odločnih in tudi obenem sposobnih moči za vodstvo raznih zadev s katerimi se peča mestna uprava.

Predvsem za nas v Kanadi, so potrebni ljudi na vodilnem mestu, ki se odločno zalagajo za totalno vojno. Ljudi, ki v teku vojne nepozabljajo tudi na zadeve s katerimi je obložen narod v dotičnem mestu. Da ne pozabljajo na

GOVOR MINISTRA
KOSANOVICA

Zahvaljujem se vam ameriškim Jugoslovonom, da mi dajate priliko udeležiti se proslave 24-letnice rojstva Jugoslavije. Zahvaljujem se vam, ker praznujete to obletnico in mislite na lepoto svoje stare domovine in pozabljate na vse, kar vas je delilo in s čimer vezje je naš sovražnik hotel razdvojiti. Mi, ki smo na žalost morali zapustiti domovino v trenutku poraza, smo morda odnesli s seboj razpore političnih, socialnih in tudi drugih načel, dočim morete vi v tej veliki demokraciji pozabiti na to in postati nosilci čiste in neskaljene edinstnosti Srbov, Hrvatov in Slovencev.

Ako se spominjamo preteklih 24 let, ali najdemo stvari, katerih bi se morali kesati? Kesati se moramo, da smo nasedli stremljenju naših sovražnikov, ki so nas hoteli razdvojiti. Ko gledamo nazaj, vidimo, kaj smo zagrešili namenoma in kaj nehote. Vendar pa, ako vse pretehtamo, vidimo, da so vse te pomote neznatne v primeri z velikimi uspehi leta 1918.

Veliko revolucionarno načelo samo-odločbe narodov je ustvarilo Jugoslavijo. To načelo mora zdaj v tej vojni najti svoj zaključek. V tej vojni doživlja človeštvo največjo revolucijo vse zgodovine. Še nikdar v zgodovini ni bilo večjega prevrata nego je sedanja vojna. To ni fronta vojske proti vojski, ali naroda proti narodu. Vse vrednote so spremenjene. Zdaj poznamo samo dve fronti — fašistično in protifašistično fronto med narodi, a tudi v narodih samih.

Mi Jugoslovani Srbi, Hrvati in Slovenci, se bomo s ponosom vpraševali, dali smo grešili proti človeštvu, dali smo dolžniki človeštva ali je človeštvo naš dolžnik. Oni neštevilni neznani junaki, katerih imen se nikdo ne bo nikdar spominjal, ki umirajo v balkanskih gorah, so zastavonoše, ki kažejo človeštvu pot, na katero bi morali kreniti, in dokazujejo, da je človeštvo nam dolžno. Ako bi se bili vsi narodi tega držali, bi ne bilo niti nacizma in niti fašizma.

Nevarnostje, da bi oni, ki so vojno povzročili, poskušali dobiti mir. Zato pa bodite vi ameriški državljani jugoslovanskega porekla in vsi ameriški državljani evropskega potoma podjarmljenih narodov, kakor Grki, Čehi, Poljaki, na straži, da ne pride do tega, da žrtve našega naroda, ki se boji, ne bodo izdane.

Sedanja vojna je posledica kompromisov, ki so jih demokracije delale z nacizmom in fašizmom. Skozi 20 let so v Evropi delali te kompromise. Skozi 20 let se je ustvarjal v Evropi tip demokratskega državnika nosilca, kompromisov, ki je neprestano popuščal brutalnemu navalu fašizmu. Toda sovražnik človeštva — nacisti

dje se ne morejo pobotati. Kakor hitro je demokracija zašla na polzko pot pobotanja, je demokracija tudi izgubila mir. Zmagoslavje te politike je bil pakt v Muenchenu, ki je razkosal našo bratsko Čehoslovaško. Posledica pa je sedanja vojna. Vsi moramo biti pazljivi, kajti pobotanje, ki nas ni rešilo vojne, nam ne sme pogubiti tudi miru. Na bojšču človeštva je prostora samo za aktivne bojevnike človeškega dostojanstva, ki se bore proti vsem Hitlerjem, Mussolinijem, Hirohitom, Petainom, Darlanom, Frankom, Kvizingom, Paveličem, Nedičem itd.

Te dni se je pojavilo strašilo — pozabljena, prašna in iz arhivov izvlečena habsburška dinastija — ki naj bi se povrnila v srednjo in jugovzhodno Evropo kot predstavnik novega reda. V pismu, ki je pred kratkim izšlo v tukajšnjih listih, sem povedal, da vas morda ne bi bilo v tej zemlji, če ne bi bili morali zbežati pred Habsburžani. V tej revoluciji, ki ustvarja novi svet, ni prostora za habsburško dinastijo. Ali morda naši narodi zato umirajo v boju za ideale človeštva, da bi po tej vojni izgubili tudi ono, kar so bili pridobili v zadnji vojni? Ta vojna se mora zaključiti z mirom, ki bo vreden krvi in žrtve te vojne.

Podpredsednik Wallace je dejal: "Ta vojna se mora zaključiti z zmago malega človeka". In kadar bo to doseženo, bosta zavladala mir in pravica.

mo in hrepenimo za mirom malega človeka. A ono, za in fašist — in svobodni ljudje danes na Balkanu padajo naši, za čimer sovjetske vojske in oni na Pacifiku žrtvujejo svoje življenje to je za zmago "common man"-a in nelogično bi bilo, poskušati vstajenje Habsburžanov, ki so onkraj malega človeka. Nelogično bi bilo poskušati oživljati reakcijo, v katerikoli obliki.

Povrnimo se bratje in sestre k nam Jugoslovonom. Ako gledam nazaj preko 24 let in pomislim na to, kaj bi bili mogli in ka nismo storili in obenem pomislim na to, kaj smo vendar dosegli, je obračun pozitiven in sicer zelo pozitiven. Sicer ne bi kazala Jugoslavija, razkosana na sedem delov in s silo raztrgana, povsod tako močnega stremljenja za zopetnim zedinjenjem. Zato pa bratje in sestre, vi, ki v tej veliki Ameriki gledate kot Amerikanci oddaleč v svojo staro domovino, bodite tukaj nosilci svobode in zedinjenja Srbov, Hrvatov in Slovencev, a tudi Bolgarov. Od Jadranskega do Egejskega morja se mora ustanoviti po tej vojni lepša, obljuba in složnejša Jugoslavija. Ko je bilo leta 1918. v imenu pokojnega kralja Petra proglašeno zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, je bilo proglašeno na podlagi revolucionarnega načela zedinjenja južnih Slovanov in to načelo je bilo mina, ki je razgnala habsburško cesarstvo. Mi smo nosilci tega načela in ga moramo očuvati. Oni, ki so proti njemu, so vsi pomagači Hitlerja in Mussolinija.

Tudi med vas skušajo sejati mižnjo in razpor. Odklanjajte spletkarjenje in take sovražne geste. Temu ne smete nasesti, ker je proti vašemu narodu. Mi — in zdaj govorim kot minister jugoslovanske vlade — katerim je usoda delila, da v najtežjem času njegove zgodovine predstavljamo narod v njegovem boju, si moramo biti na jasnem, da mi naš cilj vrniti se domov kot ministri in velike osebnosti, temveč le kot delavci, ki so v najtežjem času poskušali, da izven domovine čimbolje vrše svojo dolžnost. Mi moramo doseči čimboljše prihodnost za našo skupnost, od Soče do Vardarja. Le tega se moramo držati. Posamezniki bomo morda izgubili, toda mi nismo važni. Ne računajte s posamezniki. Važno je le, kaj se zgodi za Jugoslavijo, za zedinjenje Srbov, Hrvatov in Slovencev, kaj se zgodi za — poboljšanje usode našega naroda in za čimboljše izkoriščanje strašnih žrtve našeg naroda in za ono, kar nam bo pomagalo, da bomo čim dostojnejše predstavljani v društvu Amerike, Sovjetske Rusije, Britanije in drugih zedinjenih narodov. Mi balkanski narodi in narodi vzhodne Evrope, ki delimo danes isto usodo in imamo podobno duševnost — Jugoslovani, Poljaki, Čehoslovaki in Grki, moramo iti skupaj. Mi moramo biti mest med Rusijo in zapadom. Mi moramo družiti, a ne deliti. Naš narod strašno umira, toda to ni najhujše. Najhujše bi bilo, če bi se te žrtve nespametno zapravile. Kajti le narod, ki zna umreti, je sposoben da živi.

S tem završujem in s ponosom trdim, da smo mi izvršili svojo dolžnost napram človeštvu.

Demokratska javnost te velike in svobodne zemlje ter medzvezniških krogov v Zedinjenih Državah, je z oddločnostjo nastopila proti vstajenju zastarelih in preživelih političnih faktorjev. Govornice krožijo o Otonu Habsburškemu in o njegovih neumestnih naporih. Pred tremi dnevi je izjavil takozvani komite avstrijske legije, kateremu na čeljuje Oton Habsburški, da je sekretar Stimson odredil ustanovitev avstrijske legije, ki naj bi skupno z zavezniškimi vojskami vdrla preko Balkana v Avstrijo in aktivno sodelovala pri osvoboditvi srednje-evropskega ozemlja izpod nacistično-fašističnega jarma.

Ob tej priliki je ameriški vojni department pozdravil idejo Avstrije v borbi proti nacistični Nemčiji. Istočasna izjava Otonovega komiteta govori o desetih milijonih Avstrijcev v Ameriki, vključujoč v to število ne le Avstrijce iz Avstrije, temveč sploh vse narode, ki so nekdaj živeli pod pokojno avstro-ogersko monarhijo. Povsem krivično si prisvaja Oton pod svojo "apostolsko krono" ne le Avstrijce iz Avstrije, temveč tudi Poljake, Čehi, Slované, Srbe, Hrvate, Slovence, Rumune, Madžare in celo tudi Italijane. Obnem pa je bil o priliki Otonovega rojstnega dneva prirejen v nekem newyorškem hotelu svečan banket, na katerem je Oton prečital svoje dopise g. Stimson-u in odgovore, ki jih je dobil. Med banketom katerega so se udeležili starokopitni predstavniki preživelega in izumrlega sveta, so dvakrat zaigrali avstrijsko himno, dočim naj bi v tej mladi demokraciji onim ki zgodovine ne poznajo ali po so jo pozabili, dočarale sliko pretveznih idealov svobode, katero naj bi ta pokret zastopal.

Proti temu političnemu delovanju se je z vseh strani dvignil glas svobodne in demokratske javnosti Amerike. Veliko število radio-komentatorjev in časopisov je odločno nastopilo proti tej historični mistifikaciji. Med prvimi je dvignila svoj glas upra in protesta Dorothy Thompson, a drugi ji bodo sledili.

NAPORI OTONA
HABRBURŠKEGA

še boljša, večja in močnejša, še pravičnejša in silnejša. Ljudje naše krvi, ki danes dajejo in žrtvujejo za svobodo vse kar jim je najdražje tudi življenje, ne bodo nikdar razumeli, da se jim vsiljuje krivine nelegitimne in pretpotopne politične kombinacije iz kamene dobe, ki poneverjajo pravo razpoložanje in resnično voljo naroda.

Stari svet Habsburžanov, Hohenzollernecev in Abdul Hamida je že davno preminul, o priliki prve svetovne vojne. Ameriške in Wilsonove ideje so bile naravna emanacija razpoložanja vseh malih in velikih demokratskih evropskih narodov. Samo—odločba narodov je posledica zgodovinskega razvoja, ki se razprostira od francoske revolucije do leta 1914. Ako te ideje niso zmagale v razdobju obeh vojn, to ni krivda malih narodov, temveč edino le italijanskega fašizma in nemškega nacionalsocializma, ki sta s svojimi peklenskimi sredstvi nadaljevala tradicijo Habsburžanov in Hohenzollernecev in stremela za tem, da ničita male narode in jih gospodarsko, duševno in politično zaslužnja.

A demokratska Evropa ne more živeti brez malih narodov in njihovega svobodnega narodnostnega, duševnega in političnega razvoja v svobodnem svetu. To je načelo nove Evrope in novega sveta, ki se neizogibno poraja iz te vojne, v kateri mal evropski narodi — najbolj pa s krvjo prepojena Jugoslavija — prinašajo ogromne, neizmerne žrtve za vsepobno svobodo človeštva. Prinašajo jih v imenu načel, ki so strogo demokratična in katerih ravno demokracije ne smejo zavreči. Le tem načelom sledeč bodo mogle demokracije priti na obale zaslužnjene Evrope.

Zastava Amerike bo kmalu zaplapolala na obalah našega Jadrana in mora ostati jasna, svetla in čista. Kakor je bila leta 1918., ko so Wilsonovi vojaki prinesli južnim Slovanom dolgo pričakovano osvoboditev izpod habsburškega jarma. Pod to zastavo se bodo zbrali in potem šli za njo, milijoni Srbov, Hrvatov in Slovencev, uverjeni, da je prišel čas vstajenja.

V svobodoljubni vojski Amerike ne more biti prostora za mrtvilo, za duhove in vampirje preživelih polije že zdavnaj odklenkalo in ki si preživele čase suženjstva in poneverjanja narodove volje. Le izraziti in jasni ideali svobode in demokracije morejo ustvariti nov svet.

Srbov, Hrvatov in Slovencev v Jugoslaviji in v tej zemlji ne vznemirja prihod teh duhov. Oni bodo nadaljevali svoj oboroženi odpor v domovini in tukaj svoje delo za zmago demokratičnih idealov — priprečeni, da mračna in strašna preteklost ne more nikdar več oživeti, ker take rešitve naši krvaveči narodi ne bi nikdar sprejeli in ker imajo pravico, da sami odločajo o svoji usodi in o svojem življenju.

Jugoslavenski Informacijski Centar.

Širite čitate in postanite
naročnikom Edinosti

SUDBURŠKI SLOVENC

NOVO VSTANOVLJEN ODSEK ZVEZE KANADSKIH SLOVENCEV

Preteklo je nekaj let od tega, ko sem bil zadnjič v Sudbury. Zato je ta daljša doba odsojenost tako bolj vplivala in vstvarjala v meni željo, da se srečam z rojaki in rojakinjami, ki so tam, preživeli deset in več let. Kakor drugod tako tudi tam, je s ozirom na zadnja leta nastala dokaj velika sprememba v gospodarskem in tuid društvenem življenju. Narod zadobil je odih in je videti večjo raspoloženost, veselejši in svobodnejši nacin v pogovoru kakor je to bilo v prejšnjih letih. Ne opaža se strah v pogovoru o najvažnejših nalogah in zadevah rudarskih delavcev, ter občinstva v splošnem. Danes se govori glasno o unijskem pokretu, na ulici povprašuje eden drugega rekoč: Ali si vpisan v junijo — ali boš pristopil k nam itd. Če tudi še dandanes kompanija rudnika nikla hoče vsiliti neko kompanijsko unijo, naravnost proti volji in želji večine delavcev eam vposlenih. Upati je, da bodo delavci vztrajni, da si bodo dajali zvestobo z tem, ko bodo vse včlanili v svoji uniji in tako zavarovali svoje pravice na demokratični podlagi kanadskih institucij, ker istočasno tekoča vojna postavlja to vprašanje zedinjenih narodov v ospredje.

Organizacijsko potrebo za bolj uspešno podpiranje očnih stvari, **vstanoval se je odsek Zveze Knadskih Slovencev.** Precej lepo število članov je takoj ob prihiti pristopilo, drugi so pa izrazili svojo željo, da bodo pristopili na prihodnji seji, ki se bo vršila v bližnji bodočnosti.

Naj omenim nekaj o sporu programa. Koncertni program je bil izveden izrtno, če tudi so bile poteškoče, kakor so omebili rojaki, da niso imeli dovolj časa za pevske vaje in tudi za poskupne igre. Namreč, da so eni zaposleni na nočni in drugi dnevni sihtji, so naravnost poteškoče za pevce in tudi igralce. Toda vse to ob prihiti programa, se ni maglo opaziti neizurjenosti v eni ali pa drugi točki. Kdo se ni zdramil ob odmevu pesmi, ki so jo tako lepo izvajali pevci, moški zbor, ztem kvartet in duet? Res, da so tam za oder pripravne sile, tako med starejšimi, kakor tudi mladimi. Lahko so po nosni stari na svoje sinove in hčeri, kakor tudi njihov učitelj Kazimir, kot so naprimer: Mery Kosmrl, Frank Lavšin, Mery Fols, Eni Perkovič, Mery žagar, Mery Nosan in najmlajša med vsimi igralci in pevci pa Neily Ruparič. Ti mladinci in mladinke, so nastopili z piano harmoniko, violino in pesmijami, poleg že kakor sem omenil pevskega zbora in drugih igralcev. Naravnost živahno se je obnesla enodejanka "nečista zvestoba". Izvrstno se je ponašal, Juri, sodnik in drugi. Kaj pa naprimer naš župan — ali ni povedal nekaj prijaznega tako, da je vse razmešil v dvorani. Z eno besedo najbo-

toronto — Zima je v ospredju in malo ne zemlja je pokrita s snežnim pokrivalom, kar pomeni da se nahajamo pred božičnimi prazniki in tudi novim letom 1943.

Marsikaj nam pride v spomin na prejšnje čase, posebno iz starega kraja odkoder smo prišli v to deležo. Mladí fantje so se zbrali na vasi, zapeli lepo pesem, da je odmevala čez vas v tihih zimskih večerih. Dekleta pa pri sosedovih na štrikanje itd., se je vrstila družabnost in zabavnost v zimskem času.

Vse to so nam spomini ob tej priložnosti in tembolj, ko se spomenemo na stari kraj, kjer vihti krivična rokka nad življenjem naših znancev in prijateljev, sorodnikov, bratov in sester.

Tukaj v Kanadi, kakor tudi drugod, bomo obhajali božične praznike v vojnem času. Dostj mladih fantov in leklet je v vojaški obleki in se izurjajo z orožjem za naslednjo borbo proti sovražniku. Drugi bodo zaposleni v tovarni, rudniku in raznem drugem delu. V društvenem oziru se bo priredilo zabave, koncerte in družinski sestanki, da si na ta način drug drugemu voščijo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Torej, ko si lahko štejeemo v srečo da nismo podvrženi zračnemu napadu in raznim drugim nasilstvom z strani fašističnih zločincev, spomnimo se ob tej priložnosti na naše brate in sestre v stari domovini. Voščimo si srečno novo leto tudi v njihovem imenu v znak rodoljubne zvestobe za osvobodjenje našega in drugih narodov sveta. Da bomo v naslednjem letu toliko bolj vneto delovali v vsih zade-

PODPIRAJMO LIST EDINOST

Nanaimo, B. C. — Uredništvo Edinosti. Priloženo vam pošiljam denarno nakaznico v znesku \$20,00 za sicer prva večja pošiljka iz deset letnih naročin. To je tukajšnje naselbine in upam pridobiti še nadaljnjih naročnikov.

List nam je točasno najvažnejše sredstvo za pregled svetovnih dogodkov in tudi drugih razmer v tej deželi. Poleg tega v kolikor bomo pridobili listu več naročnin in denarnega fonda, bo ta ne samo na trdni podlagi, marveč bo lahko izhajal večkrat, kot je bilo to mogoče dosedaj.

Torej podpirajmo list Edinost po svoji najboljši zmožnosti, da bo tudi on lahko v našem imenu nadaljeval plemenito delo za osvobodjenje našega in drugih narodov v svetu.

Anton Bravar.

ljuje merilo zapriznanje koncertnega programa je, da se je skoraj vsak od vdeležencev izrazil zadovoljno in obenem s željo pripomnil, da se kaj takega priredi tudi v bodoče.

Tako koncertni vzored, kakor tudi prijazna gostoljubnost naših rojakov in rojakinj v Sudbury, mi ostane globoko v spominu, tembolj ako bomo na skupni podlagi oživljali naš pogovor o splošnih nalogah, ki so pred nami. Seznanjajoč se z tamkajšnjimi družinami, povsod se je izražala volja za slogo in napredek. Ravno tako tu diizmed fantov in deklet. Torej upati je, da se bo v Sudbury razvila ena od zelo močnih postojank Slovencev in Slovenk v vsih občinah zadevah tekoče vojne, posebno pa v prid osvobodilni borbi našega trpečega naroda v starem kraju.

Stanovljen odsek Zveze Kanadskih Slovencev, bo najlepša podlaga, da razvijemo kulturni in splošni napredek tako v Sudbury, kakor tudi drugod. Da govorimo v imenu našega naroda pri raznih zborovanjih sredi drugih narodnosti, da sledimo stopnje naših bojovníkov v starem kraju na ponos in čast slovenske zemlje, slovenske matere in očeta. Varujmo našo narodno slogo, kakor bi z tem ohranili najlepše ideale zgodovinske povesi slovenskega naroda, pa tudi zbujujali primerno k slogi in etnotnemu sodelovanju vsih rodoljubnih sil drugih narodov, Hrvatov in Srbov, za narodni in mednarodni napredek, ter osvobodjenje.

Prisrčna hvala vsm za prijaznost in postrežbo, posebno rojakinji Kosmrl, družini, vsem drugim družinam, prijateljem in znanecm. Živeli Sudburški Slovenci in Slovenke! **Geo Matesic**

NAJ NAS ZBUJA SPOMIN

Toronto — Zima je v ospredju in malo ne zemlja je pokrita s snežnim pokrivalom, kar pomeni da se nahajamo pred božičnimi prazniki in tudi novim letom 1943.

Marsikaj nam pride v spomin na prejšnje čase, posebno iz starega kraja odkoder smo prišli v to deležo. Mladí fantje so se zbrali na vasi, zapeli lepo pesem, da je odmevala čez vas v tihih zimskih večerih. Dekleta pa pri sosedovih na štrikanje itd., se je vrstila družabnost in zabavnost v zimskem času.

Vse to so nam spomini ob tej priložnosti in tembolj, ko se spomenemo na stari kraj, kjer vihti krivična rokka nad življenjem naših znancev in prijateljev, sorodnikov, bratov in sester.

Tukaj v Kanadi, kakor tudi drugod, bomo obhajali božične praznike v vojnem času. Dostj mladih fantov in leklet je v vojaški obleki in se izurjajo z orožjem za naslednjo borbo proti sovražniku. Drugi bodo zaposleni v tovarni, rudniku in raznem drugem delu. V društvenem oziru se bo priredilo zabave, koncerte in družinski sestanki, da si na ta način drug drugemu voščijo vesele božične praznike in srečno novo leto.

Torej, ko si lahko štejeemo v srečo da nismo podvrženi zračnemu napadu in raznim drugim nasilstvom z strani fašističnih zločincev, spomnimo se ob tej priložnosti na naše brate in sestre v stari domovini. Voščimo si srečno novo leto tudi v njihovem imenu v znak rodoljubne zvestobe za osvobodjenje našega in drugih narodov sveta. Da bomo v naslednjem letu toliko bolj vneto delovali v vsih zade-

vah za osvobojenje naše ljubljane domovine, pa tudi na straži naši novi domovini Kanadi.

Slučajno sem se srečala z Urednikom Edinosti, ki se je ravnokar povrnil iz Sudbury. Izročil mi je pozdrave od tamkajšnjih rojakinj in predvsem Emilija in Mery Kosmrl. Hvaležna sem jim, da so poleg drugih zadev imele tudi mene v zamislih, ter jih ob tej priložnosti pozdravim in jima, kakor tudi njuni materi želim vesele praznike in srečno novo leto.

Ravno tako vsim naročnikom Edinosti, zlasti onim, ki so meni bili naklonjeni v kamppanji, da sem doseglja številno naročnikov sredi več drugih tekmovalcev.

Pozdrave vsim fantom in dekletom.

M. Anzin.

NA DAN SLOVAN

Bourlamaque — Cenjeno Uredništvo Edinosti. Priloženo vam pošiljam denarni znesek za tiskovni sklad listu \$26,00.

Zmiraj pričakoval sem da nam bo morda uspelo izpolniti obljubljeno kvoto, kar se pa ni zgodilo. Namreč zavzeli se smo takoj vpričetku največ za naročnine in smo uspeli dobro. V naši naselbini in okolici, so Slovenci po večini naročniki lista. Oni pa, ki do danes še niso se naročili, upamo da bodo v kratkem se pridružili z nami.

Edinost, je prvi in edini slovenski časopis v naši novi domovini Kanadi; vstanovljen in upravljan po slovenskih delavcih tukaj. O tem nam najbolj pričuje pretekla kampanja, pa tudi sigurno sorazmerno po kampanji, j število naročnikov poraslo. Slovenska javnost je takoj ob vpričetku z veseljem sprejela list. Vstanovali so se odbori in tudi posamezniki so poleg teh se zavzeli, da pridobijo čim več naročnikov in zberejo denarni fond, kako bi list lahko nadaljeval zelo važno kulturno in združevalno delo med nami.

Danes, ko se v svetu postavlja vprašanje za enotnost vsih slojev v borbi proti hsovražnika, je naravnost najboljšje seznanjajoče sredstvo v naši sredini pošten in odkritosrčen protifašistični list. Sloga med nami in enotno sodelovanje, je najboljša zagotovilo k pospešitvi vsih zadev v tej vojni, da se čim prej vresničijo želje in upi našega in drugih zasuženjenih narodov v svetu. Zato je skranji čas, da seodstrani vsako drugo zamtisel, ter da složno kot bratje in kot delavci, korakamo po poti, ki nas vodi k osvobojenju. Do tega nas kliče rojstna domovina in milijoni ljudskih žrtev v svetu, ter na nešteto vničienih mest in vasi, da si vtej vseobči vzajemnost pomagamo in sicer predvsem z tem, da kujemo medsebojno slogo in zaupanje za zmago nad zločinskim fašizmom.

Prišel bo čas, ko bo zopet zasvetila svoboda zasuženjenim narodom. Zato naj nas veže nekaj zelo pomembnih besed: "Zbudite se vi živi grobi, na dan Slovan — Slovan na dan!

M. Ferderber.

Farmerji naglašajo potrebo večje proizvodnje

Medsteak Sask — Tukajšnji farmerji naglašajo potrebo povečanju živinoreje in poljedelstva v splošnem. sila farmarska konferenca.

Pred nedavnim se je v zbranega zastopništva farmerjev v razdalji od 12v glede poljedelstva in živinoreje za vojne potrebsčine ramilj tukajšnjega okraja. Razpravljajoč važne zadeve vno tako, kakor so potrebna druga sredstva glede orožja in obutve, obleke itd.

z manjšanjem poljedelskih pridelkov, ampak ravno nasprotno. Namreč povečati tako poljedelske pridelke kakor tudi živinoreje, ker je to občutna zadeva v vojni, za zmago.

Neki farmer je medtem pripomnil rekoč: "Kaj mi pomaga zavedati se nujnosti glede večjih poljedelskih pridelkov in tudi živinoreje, ako nisem zmožen vsled denarnih sredstev rediti vsaj pet glav živine več, kakor jo imam dosedaj."

Združenih držav, Claude Wickard: "Ena unča špeha je kroglja za osvobojenje sveta".

Kakor je razvidno iz razprave farmerske konferencie v Saskatchewan-u, je ta resno postavila zelo važnih vprašanj v ospredje glede poljedelskih pridelkov in tudi živinoreje.

Gotovo da bodo farmarski odbori najboljša pomoč tako farmerjem glede medsebojne pomoči in izkoriščanju vsih sredstev za posepenje pridelkov, kakor tudi pomoč oblastim, da jim na pripravljeni podlagi dostavi pregled občutnih primanjkuječih sredstev za splošni napredek.

Med razpravo izjavljeno je na konferenci, da ni dovolj le obtožiti vlado glede pomanjkanju poljedelskih strojev in drugih potrebščin, marveč skušati izkoristiti z najboljšo voljo pomočna sredstva ki jih imamo na razpologo dosedaj, ter na splošnem načrtu dostaviti odgovornim oblastim za podpiranje z njihove strani po najboljši zmožnosti. To je potrebno zlasti vsled tega, da sami potom zato pripravnih farmarskih komisij doženemo kaj lahko storimo za pospešitev poljedelskega pridelka in tudi živinoreje. Najbolj pripravna bo farmarska komisija sestavljena od farmerjev samih, ker ona bo najbolj zmožna dognati pomanjkljaj raznih pomočnih sredstev, ter obenem izdelati načrt za obdelovanje zemlje itd. Kajti že poleg primanjkljaju poljedelskih strojev, primanjkuje tudi delovne moči. Torej potrebno je najti izhod na eden ali pa drugi način, toda nikakor ne

Vsled finančnih zadev z katerimi so po večini farmerji prizadeti, konferencija naglašá potrebo denarnega posojila prizadetim farmerjem, kako bi lahko si pomagali izboljšati položaj, na ta način pospešiti tako farmarske pridelke kakor tudi nakupiti živine za rejo in živinorejo. To je posebej zadeva ministrstva za poljedelstvo, da čim prej vidi to potrebo in ji da pozornost pri splošnih razpravah vladnih oddelkov. Denarna pomoč farmerjem v tem oziru, je obenem pomoč pospešitvi občutnih potrebščin, katere bodo s razvojem vojne še toliko bolj občutne in posebej z otvoritvo druge fronta na evropskem kontinentu. Tkrat brez dvoma da bo najvažnejše vprašanje hrane za narode, ki so bili zasuženjeni pod Hitlerjevím fašizmom.

Naj se glasi naše farmarsko geslo, kakor ga je izrekel tajnik za poljedelstvo v vlad-

nihi tovarnah, je poleg vstarranju težkih razmer med delavcev in industrijskih podjetij, dajala podlago privatnim korporacijam, da so odbile priznati unijski pokret in niso vpoštevale kolektivnih pregovorov. Torej z ukrepom v vladnih tovarnah glede kolektivnih pregovorov, bo odstranjena delno podlaga privatnih korporacij njihove samovolje in samo vpoštevanju, brez obzira na unijski pokret. Z tem je unijski pokret dosegel zmago v vladnih tovarnah in gotovo bo stopnjema dosegel tudi pravično delavsko zakonodajo.

ZMAGA KANADSKIH UNIJSKIH DELAVCEV

Toronto — Od septembra sem, je že trikrat bila izdana ubljuba z strani Federalne vlade v Ottawi, glede priznanju unijskega pokreta in tudi pravice do kolektivnih pregovorov v vsih tovarnah za vojne izdelke. Torej po preteku nekaj mesecev, je vlada končno naznanila, da bodo delavci odselej v vsih vladnih tovarnah imeli pravico do kolektivnih pregovorov. Z tem je naravnost dosegla se tudi zmaga unijskih delavcev, ki bodo delno vplivala tudi na drugo industrijo privatnih korporacij.

Toda vsa ta odlašujoča doba glede priznanju kolektivnih pregovorov v vlad-

Stari način v mednarodnim zadevah mora izginuti

Stari način v mednarodnih zadevah mora izginiti. Nastopiti mora sporazum zvestobe in enakopravnost med narodj — Willkie.

Govor Wendel Willkie ob priložnosti otvoritvi kampanje za pomoč Sovjetski Uniji v Maple Leaf Garden Toronto, je obširen in sega v razna vprašanja sadašnje borbe proti fašizmu, ter predvsem tudi na preureditvene zadeve zavezniških narodov. V prevodu pripočuje mo najvažnejše stavke iz njegovega govora za naše čitatele, da se žnjimi seznanjo in tako zadobe pomen raznih zadev o katerih je Willkie, govoril.

Povdarjajoč v svojem govoru rekoč: "Mi se moramo boriti do končne zmage enotno, izkoristiti vsa sredstva ki jih imamo za zmago nad sovražnikom. Toda obenem moramo vedeti — zakaj se borimo. Ravno v tej zadevi nima nihče bolj pravico za razpravo in soglasje, kakor narod v splošnem. Nesmemo dopustiti prednost varljivosti, češ po vojni bomo uredili vse potrebne zadeve. Posebno nas silijo spomniti iz zadnje svetovne vojne, ko je bilo obljubljeno mnogo raznih stvari, toda po vojni naspopila je pozabnost na vse prejšnje obljube. S ozirom na to zavedajmo se točasno resnosti nalg v našem življenjskem in mednarodnem obsegu, da bomo jih reševali istočasno sedaj, ko se borimo na bojni črti. Rešitev teh in takih zadev, nam daje ne samo prednost am-

pak popolno zaupanje v zmago, ter končno za nastop povejne dobe na pravični podlagi za človeka in za narode v splošnem".

Povdarjajoč gornje pripomnil je: "Stari način v mednarodnih zadevah mora izginiti. Nastopiti mora do barazumevanja in vpoštevanja narodne enakopravnosti in še nešteto drugih zadev, da jih v dobrem sporazumu rešujemo s ozirom na vrednost in korist mednarodnega obsega. Ravno tako es. moramo bolj temeljito seznaniti z različni gospodarskimi in političkimi zadevami na lastnem domu prej, ter jih izboljšati, kot pa enostavno prezirati in ne dajati zaupnost družabnega reda drugih narodov".

Na žal temu dosedaj dogajalo se je marsikaj v propagandni javnosti naspram naši junaški zaveznici Rusiji. Ena čez drugo vrstle so se obtožbe proti Rusiji, kot proti "komunizmu". Izkorščalo se je rudefe "strašilo" v velikem obsegu, namenoma zmanjšati uplivenenega sistema in vzgleda. Toda resnica potrjuje svoje. Danes ni mogoče zanikati dejstva, da je sistem v Rusiji, ne v nalogah Stalina, marveč v sreih Ruskega naroda. On je vzrastel na podlagi onih sredstev in življenja za katere je Ruski narod prelivl svojo kri, zalagal se je brez primerno da doseže in vsmeri svoje življenje in državo v interesih naroda. To je ona sila in moč v borbi protj sovražnika, ki nav-

dušuje ves ostali svet.

Ob mojem potovanju v razne kraje Azije, Avstrali-je, Afrike itd., srečal se sem z ljudmi, ki so mi zatrjevali rekoč: Willkie — ravno ob padcu Stalingrada boš prišel v Moskvo. Marsikateri je verjel, padec Stalingrada, je neizogiben. Toda današnja priča nasprotno, pa tudi sam ko sem dospel v Rusijo, videl njeno armado, narod, v tovarnah na delu, farmah, razne odbore itd. dobil sem popolno zaupanje v ta narod, da nebo premanag. Na enem kraju bojne črte, govoril sem z poveljnikom od 250.000 mož Rdeče Armade. Njemu je komaj 37 let. V pogovoru hotel sem zvedeti kateri kraj bojne črte on brani. V prijaznem, uljudnem in dostojnem ponašanju njegov odgovor je bil: Mr. Willkie — just ne branim bojno črto, marveč napadam. To je bil njegov odgovor!

Kakor sem omenil v raznih krajih in v pogovoru z različni ljudmi, povsod se je želja za zmago med navadnim ljudstvom. Istočasno pa logično, tudi preureditev marsikaterih zadev tako v narodnih, kakor tudi v mednarodnih vprašanj. To je želja in vedno večja zavest ljudstva v splošnem. In naravnost akcijski program Anglo - Sovjetske - Ameriške koalicije, just bi le pridodal avtorju značajne klauze programa, da bi se odnašal ne samo na omenjeno koaliciji, marveč na svetovni ob-

(Dalje na 4 strani)

VSESTRANKO ODZIV ZA POMOČ SOVJETSKI UNIJI

Toronto — Na prvi strani "Toronto Star" z dne 1. decembra priobčen je članek predsednika odbora za pomoč Sovjetski Uniji, J. S. Maclean, ob enem predsednik Canadian Packers Com.

V svojem članku omenja vzoren odziv kanadskega naroda za pomoč Sovjetski Uniji in je mnenja, da bo kampanja uspela sto od stotno za eden milijon dolarjev, kakor je določena kvota.

Že zdaj — pravi MacLean ko je na rokah le ena desetinka cele kvote, odziv kanadskega naroda, namreč raznih strank, verskih, narodnihter drugih raznih organizacij in ustanov, je naravnost slikovit. Teško da bi se našlo kje kakšno organizacijo ali skupino, da bi se ne oglašila z obljubo za sodelovanje in podpiranje kampanje. To je najboljša zagotovilo, da bo določena kvota ne samo izpolnjena, marveč tudi prekoračena. Toda poleg tega zavedajmo se, da niti ena pomoč ne bo prevelika s ozirom ogromne vrednosti in zalaganja junaškega naroda in njegove armade v prid narodov in človeštvu v splošnem z strani Sovjetske Unije.

Naš apel se na naša na vse institucije v Kanadi, bez izjeme na kakršno koli pripadnost, da storimo čim več mogoče za olajšanje tteških ran in belečin junaškega naroda Sovjetske Unije.

Zelo vzorno je izražena pomoč y ta namen z strani treh bratskih Zvez, Slovencev, Hrvatov in Srbov, pravi MacLean. Člani teh organizacij skoraj povečini imajo svoje v starem kraju. In prav gotovo ne lastujejo preveč denarnih sredstev, toda njihova vdanost v tem oziru sega globoko iz zavesti svojega naroda, kateri točasno zadaja zelo odporne udarce hitlerjevimi hordam v junaški Jugoslaviji.

Dosedaj so tri bratske Zveze zbrale skupno okrog 50.000 dolarjev, za kar je nakupljeno raznega blaga in največ v medicinskih potrebščinah. Poleg tega kupljene so tri ambulance za Sovjetsko Unijo, katere čakajo na odposiljko. Tako vzoren odziv Zveze Kanadskih Slovencev, Zveze Kanadskih Hrvatov in Zveze Kanadskih Srbov, ponovno izjavlja svojo pripravnost za nadaljnih 15.000 dolarjev zbrati v tekoči kampanji". To je skoraj več kakor pa moremo pričakovati od vnetih članov omenjenih pokretov, kateri ob vsaki priložnosti se vrste skoraj med prvimi z prispevki za plemenite svrhe v borbi proti fašizmu", povdarja MacLean.

INDIJANCI ZA POMOČ SOVJETSKI UNIJI

Yukon. — Ena od najstarejših kanadska naselbina proti mejni Sovjetske Unije, Indijancev, so ti medseboj zbrali za pomoč Sovjetski Uniji v tekoči kampanji 360 dol.

Njihov poglavar Peter Moses, je izjavil pri tem, da je zbran denar težko zaslužiti in največ z lovom divjadi in ribami severnih krajev Kanade, ko je izročil ček v gornji vsoti.

Pohvalno se je izrazil z istim čekom minister rudarstva Hon. T. A. Crerar, ko je izročil namenjeno vsoto od Indijancev za pomoč Sovjetski Uniji, sovjetskemu poslaniku Guševu: "Vzoren primer indijancev v severni Kanadi, ter z tem najbližji sosedje Sovjetske Unije, bi moral poslužiti vsepoved za pomoč junaškemu narodu Sovjetske Unije. Upamo da gornji primer izraža želje in vdanost kooperacije kanadskega naroda z narodi Sovjetske Unije v borbi, katera zahteva večjo datjeval in požrtvovalnost od nas naspram temu narodu".

GROZODEJSTVA NEMCEV IN ITALIJANOV V SLOVENIJI

Italijani so začetkom avgusta odpeljali v internacijo okrog 1.200 ljudi iz okraja Črnomelj. Odpeljani so bili v Moferrato provinci Aleksandrije v Piemontu.

STRI NAČIN MORA IZGINUTI

(Nadaljevanje iz 3 strani) seg.

In kaj mislite o tej klauzi akcijskega programa: "Odstraniti rasno prednost, enakopravnost narodov in vpoštevanju njihove celine; osvobodjenje zaslužjenih narodov in vpostavitve njihovih povesnih pravic; pravičnoro narodov da sami po svoji volji urede svoje notranje zadeve; ekonomsko pomoč narodom prizadetih z vojno, vstvaritev materialnega blagostanja; demokratične svoboščine in pravic, ter vničiti fašizem".

Niti eden človek, ki razume demokratično vrednost, nemore zanikati in ovirati omenjeno klauzo akcijskega programa. Njen avtor bi lahko bil Churchill ali pa Roosevelt, ali pa Atlantski Čarter. Toda dejstvo je — da je avtor velepomembne klauze Stalin.

Vsled njene pomembnosti vas prosim da še enkrat poslušate njeno vsebino. Pri tem je Willie, ponovno čital omenjeno klauzo akcijskega programa. Vso kritiko katero bi jast dodal k tej klauzi, je to, da se prenese mesto le Anglo—Sovjetsko—Ameriško koalicio, na svetovni obseg, pripomnil je Willie.

Office of War Information Washington D. C.

Na obeh straneh fronte se bitka propagande vodi ravno tako neprestano, kakor se vodi v glavnih mestih, toda z eno razliko. Na bojni fronti je prilika za direktno dotiko s sovražnikom, kajti tam ni Hitlerja, ne Musolinija, ne Toja, ki bi mogli povezati oči in zamašiti ušesa vojakom osišča.

Ruska fronta je eden izmed onih malo krajev na svetu, kjer imajo Nemci tako dotiko z zunajnim svetom in Hitler in Gobels ne moreta ničesar storiti proti temu, dokler vojna traja. To je pač poseben prelom na propagandni fronti in naši ruski zavezniki izrabljajo to priliko, kar se da. Njihov oddelek za propagando v nemškem jeziku dela dan in noč, da čes trenče vtihotapi resnično povest o tej vojni v roke Nemcev, ki so slišali v zadnjih devetih letih samo to, kar so naciji hoteli, da slišijo. Kakor vojni dopisnik Leland Stowe obvešča iz Rusije, besni vojna propaganda veseskozi po vsej ruski fronti ravno tako neprestano, kakor vojna topov in bomb.

Letaki ali pamfleti so seveda glavno sredstvo za počevanje Nemcev o drugi strani slike svetovne vojne. Glasno govoreči megafoni pa se tudi redno rabijo na fronti in dostikrat nemški ujetniki sami nagovarjajo vojake svojih lastnih stotnj ali polkov. Mnogi ujetniki to jako radi storijo. Nacijska propaganda v Hitlerjevi armadi je tako zastražila svoje vojake, češ da bodo takoj streljani, čim ji Rusi urojeila, da so ta osebna poročila s strani nemških ujetnikov najboljši način zato,

da Mihel začne praskati si glavo in zopet malce misliti.

Ruski megafoni na fronti morajo biti poseben trn v peti nacijskega visokega poveljstva, kajti ono, kar nemški vojaki slišijo vsako noč, je zlasti to, kar jim nemški ujetniki sami povedo in odpirajo oči. Nemški vojak na Ruski fronti nezna nič o zračnih napadih zaveznikov, ki mečejo bombe na nemška mesta, pa tudi nič o zadržnem napadu ameriških letal na Lille. Nemški vojak na Ruski fronti pa dobi vse take vesti podrobno vsako noč v svoji lastni materinščini.

Veliko število nemških ujetnikov je priznalo svoje vznemirjenje vsled obljub svojih častnikov, da bodo naciji zavzeli Stalingrad že začetkom septembra.

Nemški častniki so jim pravili, da bo potem vojne konec. Ruski megafon pa jim je pravil: "Vaši častniki so rekli svojim četam, da bo Stalingrad v vaših rokah že pred petimi tedni. Izgubili pa ste ogromne tisoče mož in Stalingrad še ni vaš. Koliko zims še hočete ostati v streljskih jarkah na Ruskem?"

Rusi izdajajo cele časopise, pisane v nemščini, ki jih pošiljajo onstran fronte. Eden izmed teh se zove "Wahrheit" (Resnica) in drugi ima naslov, "Kaj se dogaja na Nemškem". Ta poslednji je imel uvodnik članek o slabi letini na Nemškem in je tudi priročil pisujetega vojaka v katerem mo s strani matere nekega se je ona pritoževala o strašni hrani, ki jo dobiva do ma.

Članek v okvirju na prvi strani je oglašal: "Hitler je zasedel skoraj vso Evropo, alj porcije kruha na nemš-

novljena zato, da izboljšuje delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

Na prvem mestu vsaj v Kanadi se unijsko gibanje nahaja poleg vseh drugih zadev v tekoči vojni, namreč večje proizvodnje za vojno, enotnost izmed unijskega gibanja in kanadskega naroda v splošnem, da se enkrat vzakoni zakonska zasloba za delavce, po vzorcu Wagnerjevega akta v Združenih državah. Tak akt bi odtrnil razno vsiljevanje kompanijskih unij, ki so pričele vsiljevati svojim delavcem in pri tem tudi poslužiti do gotove meje zapostavljanja delavcev, če se ti ne izrečejo vprid dotičnih unij. Take razmere v Kanadi niso le slučaj, ampak dejanska resničnost in predvsem se ta odraža v rudarskih področjih nikla.

Ko se zategadelj vprašamo: "Kako naj delavec pristopi v kompanijsko unijo?" Kompanijska unija ni vsta-

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

Dokaz da unijsko gibanje ni samo kot sredstvo za stavke, je tekoči položaj v industriji za vojne izdelke. Ni bil le eden slučaj odkar je vojna, da so delavci čakali na odgovor odgovornih faktorjev z strani oblasti in tudi zastopništva podjetja, za kolektivne pregovore več mesecev. V Windsorju v nekaterih tovarnah so delavci čakali po tri mesece za take pregovore. Našli so se razni vzroki, razni izgovori z strani kompanij, ter tudi drugih oblastnih nameščenec. To je dokaz, da delavci niso lačni stavke, da se hočejo pravičnim potom vdolčbah državnih zakonov, spoznamet vsled očitne nepravičnosti proti njihovim interesom in njihovega položaja v splošnem. To je o benem dokaz, da delavci razumejo tekočo vojno, kot vojno vseh svobodoljubnih

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

Prelom propagande na ruski fronti

Office of War Information Washington D. C.

Na obeh straneh fronte se bitka propagande vodi ravno tako neprestano, kakor se vodi v glavnih mestih, toda z eno razliko. Na bojni fronti je prilika za direktno dotiko s sovražnikom, kajti tam ni Hitlerja, ne Musolinija, ne Toja, ki bi mogli povezati oči in zamašiti ušesa vojakom osišča.

Ruska fronta je eden izmed onih malo krajev na svetu, kjer imajo Nemci tako dotiko z zunajnim svetom in Hitler in Gobels ne moreta ničesar storiti proti temu, dokler vojna traja. To je pač poseben prelom na propagandni fronti in naši ruski zavezniki izrabljajo to priliko, kar se da. Njihov oddelek za propagando v nemškem jeziku dela dan in noč, da čes trenče vtihotapi resnično povest o tej vojni v roke Nemcev, ki so slišali v zadnjih devetih letih samo to, kar so naciji hoteli, da slišijo. Kakor vojni dopisnik Leland Stowe obvešča iz Rusije, besni vojna propaganda veseskozi po vsej ruski fronti ravno tako neprestano, kakor vojna topov in bomb.

Letaki ali pamfleti so seveda glavno sredstvo za počevanje Nemcev o drugi strani slike svetovne vojne. Glasno govoreči megafoni pa se tudi redno rabijo na fronti in dostikrat nemški ujetniki sami nagovarjajo vojake svojih lastnih stotnj ali polkov. Mnogi ujetniki to jako radi storijo. Nacijska propaganda v Hitlerjevi armadi je tako zastražila svoje vojake, češ da bodo takoj streljani, čim ji Rusi urojeila, da so ta osebna poročila s strani nemških ujetnikov najboljši način zato,

da Mihel začne praskati si glavo in zopet malce misliti.

Ruski megafoni na fronti morajo biti poseben trn v peti nacijskega visokega poveljstva, kajti ono, kar nemški vojaki slišijo vsako noč, je zlasti to, kar jim nemški ujetniki sami povedo in odpirajo oči. Nemški vojak na Ruski fronti nezna nič o zračnih napadih zaveznikov, ki mečejo bombe na nemška mesta, pa tudi nič o zadržnem napadu ameriških letal na Lille. Nemški vojak na Ruski fronti pa dobi vse take vesti podrobno vsako noč v svoji lastni materinščini.

Veliko število nemških ujetnikov je priznalo svoje vznemirjenje vsled obljub svojih častnikov, da bodo naciji zavzeli Stalingrad že začetkom septembra.

Nemški častniki so jim pravili, da bo potem vojne konec. Ruski megafon pa jim je pravil: "Vaši častniki so rekli svojim četam, da bo Stalingrad v vaših rokah že pred petimi tedni. Izgubili pa ste ogromne tisoče mož in Stalingrad še ni vaš. Koliko zims še hočete ostati v streljskih jarkah na Ruskem?"

Rusi izdajajo cele časopise, pisane v nemščini, ki jih pošiljajo onstran fronte. Eden izmed teh se zove "Wahrheit" (Resnica) in drugi ima naslov, "Kaj se dogaja na Nemškem". Ta poslednji je imel uvodnik članek o slabi letini na Nemškem in je tudi priročil pisujetega vojaka v katerem mo s strani matere nekega se je ona pritoževala o strašni hrani, ki jo dobiva do ma.

Članek v okvirju na prvi strani je oglašal: "Hitler je zasedel skoraj vso Evropo, alj porcije kruha na nemš-

novljena zato, da izboljšuje delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

Na prvem mestu vsaj v Kanadi se unijsko gibanje nahaja poleg vseh drugih zadev v tekoči vojni, namreč večje proizvodnje za vojno, enotnost izmed unijskega gibanja in kanadskega naroda v splošnem, da se enkrat vzakoni zakonska zasloba za delavce, po vzorcu Wagnerjevega akta v Združenih državah. Tak akt bi odtrnil razno vsiljevanje kompanijskih unij, ki so pričele vsiljevati svojim delavcem in pri tem tudi poslužiti do gotove meje zapostavljanja delavcev, če se ti ne izrečejo vprid dotičnih unij. Take razmere v Kanadi niso le slučaj, ampak dejanska resničnost in predvsem se ta odraža v rudarskih področjih nikla.

Ko se zategadelj vprašamo: "Kako naj delavec pristopi v kompanijsko unijo?" Kompanijska unija ni vsta-

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

delavce, delovne razmere delovcev v dotični proizvodnji, marveč zato, da se spreči resnično delavsko unijsko gibanje ter z tem naravnost zaščiti jo interese kompanije. To je glavni namen posameznih korporacij zavedajoč se dejstva da delavsko unijsko gibanje je glavna opora za delavce, da štiti delavske interese in tudi postavlja gotova vprašanja zahtev k izboljšanju socialnih razmer v splošnem. Torej jasno je, da ni po godu korporacijam delavsko unijsko gibanje, ker ono stoji za izboljšanje delavskega položaja v splošnem, kar je naravnost v nasprotju namenu kompanijskih unij.

POZOR MONTREAL

"Ali se spominjate — Sergeant York"

Brezprimerno junaštvo na Ruski fronti, Rdeče Armade v sovražnikovem zaledju in pod 40 stopinj pod ničlo mraza.

Novi sovjetski film pod imenom "V. Sovražnikovem zaledju", je točasno v programu Newsreel Theatre v Montrealu. Omenjeni film nezaostaja v junaštvu in junaškem naporu Rdeče Ar-

made od vseh dosedajnih slikovitim filmov Sovjetske Unije v borbi za vničenje sovražnika — fašizem. Poleg tega prekaša tudi film "Sergeant York".

Seznajte se z omenjenim filmom in ta vam bo pomagal razumeti brezprimerno junaštvo Rdeče Armade v borbi proti fašističnih zločincev.

PODPIRAJTE PLEMENITE STVARI

Geraldton — Tukaj vam pošiljam tri letne naročnine za "list Edinost". Mislim da smo tukaj z tem približno izčrpali priložnost za naročnine, ker so naši rojaki skoraj vsi naročniki. Kar se pa tiče za denorno podporo listu bomo seveda nekaj storili tudi v tem oziru v bodoče.

Brez dvoma da se nahajamo v raznovrstnih ovirah in da ni navarnost vse gladko, če je to pri delo v tovarnah rudnika ali pa kjer koli. Zaposleni smo vsi in se poleg tega moramo zavedati, da opravljamo zelo važno delo

sil sveta proti fašizmu, ter da so vsled tega pripravni tudi pod ceno nepravilnosti obdržati pogon tovarne, rudnika ali pa katerega koli drugega podjetja v izdelovanju vojnih potrebščin.

V Kanadi sta dva večja unijska gibanja, Canadian Congress of Labor in Ameri-

kan Federation of Labor, pri kateri so včlanjene še druge strokovne unije. Posebno zadnje čase sta oba unijska pokreta napredovala z članstvom. Prav posebno napreduje Canadian Congress of Labor, ker je njegov namen organizirati delavce v splošnem brez izjeme na številnost v eni ali pa drugi proizvodnji in industriji. V načrtu so pregovori izmed obeh unijskih pokretov glede sporazuma in enotnega nastopanja za delavsko zakonodajo, kakor je omenjeno po vzorcu Združenih držav, tudi v Kanadi.

Torej važnost pred katerim se nahaja unijsko gibanje v splošnem je v teku časa zelo važna n odločna. Kolikor je potrebna enotnost za pospešitev vojnih izdelkov v industriji, mirni pogon industrije v splošnem, je ravno tako potrebna delavska zakonodaja, ki bi dajala zakonsko zaslobmo delavcem v zaščiti njihovih interesov dajala zaslobmo za kolektivne pregovore in tudi odstranila strašilo kompanijskih unij, da delavci pripadajo tistimo unijskemu pokretu, po svoj želji in svobodnega izbora.

Upati je, da bodo delavci vztrajali vsepovsod in si v tej vztrajnosti zgradili svoj močan unijski pokret, ki bo ne samo pospešil vojne izdelke za bojno črto, ampak stočasno izbojeval demokratično pravičnost za delavce in unijski pokret v splošnem. Vsled tega podpirajmo unijski pokret delavcev, postanimo članom še danes neodlaščajoč do jutri.

John Dolinšek.

V spondu je zabaven program poleg dobrega prigrizka in pijače, ter bo za ples igrala tudi izvršna godba. Uljudno vabimo vse rojake in rojakinje Port Arthurja in okolice, da se vdeleže v čim večjem številu in tako nam pomagajo k uspehu za podpiranje plemenitih obli stvari.

VAŽNO ZA PORT ARTHUR

Odsek treh bratskih Zvez, Slovencev, Hrvatov in Srbov, prirede Banket v sredo dne 23. decembra v dvorani 276 Bay St.

V spondu je zabaven program poleg dobrega prigrizka in pijače, ter bo za ples igrala tudi izvršna godba. Uljudno vabimo vse rojake in rojakinje Port Arthurja in okolice, da se vdeleže v čim večjem številu in tako nam pomagajo k uspehu za podpiranje plemenitih obli stvari.

Odbor.